

Höga halsar och fjäderprydda hattar – sommarmode av årgång 1913

Av Helena Karlsson

Sommaren 2013 står i full blom. Sol och semester innebär för många en tid i shorts, foppatofflor och svala linnekläder, där glada sommarfärger blandas med det klassiskt vita. Varje ny sommarsäsong för med sig sitt klädmode, alltid lite annorlunda än förra årets men till stora delar ändå sig tämligen likt. Men om vi ser tillbaka betydligt längre i tiden, hur skulle den sommarklädde sörmlänning då ta sig ut? Genom exempel hämtade ur *Sörmlandsposten*, en tidning verksam åren 1893-1947, får vi här en glimt av klämodet för hundra år sedan – sommaren 1913.

Lite otippat kan tyckas, men tidningen verkar faktiskt ha tagit frågan om sommarmodet på stort allvar. Bland notiser om hästpremieringar, skogsbränder, lösdriveri-varningar och torgdagar, finner vi nämligen en artikelserie från "Sörmlandspostens modeafdelning". Den 21 juni presenteras där åtta modeller av handsyddas blusar i olika utföranden, till inspiration för alla damer med kunskap och medel nog att göra sig till sommarens fashionistor.

De presenterade modellerna är vita eller ljus blå i färgen, med höga halsringningar och långa eller halvlånga ärmor. Broderier, spetsar och svarta sammetsband (*en speciellt fransysk nyhet för sommaren*) pryder plaggen, som till utseendet ändå skiljer sig en hel del åt. Om modell nr VIII framhålls att den är *komponerad af en Pariser-mästare. Observera därför halskragen och ärmkråset som gifva oss en fläkt från farmors tid*. Ytterligare nymodigheter finner vi i modell nr V, där den *för säsongen så moderna plastronen (=skjortisättningen) fram är af hvit, matt moaré, äfvenså krage och ärmuppslag*. Bland de sommarljusa plaggen finns emellertid en blus som sticker ut. Det är modell nr VII, som är *af storblommig, tunn silkesmusslin och verkar pikant i sin färgrikedom* – också det ett användbart plagg för den modemedvetna kvinnan sommaren 1913.

Kappor, Dräkter

säsongens senaste nyheter inkomna i stor, stiftfull sortering

Gummikappor
många färger och kvaliteter.

Kaptyger och Promenaddräktyaer
i alla tänkbara mönster och kvaliteter.

Södersaker o. Sybehör
i särdeles stor sortering.

Priserna möjligast lägsta.

WETTERGREN'S
Oscar Rydström & Co
ESKILSTUNA.

Som annonserna visar fanns det även möjlighet att köpa färdigsydda kläder av modernt snitt, inte sällan tillverkade vid göteborgsbaserade J A Wettergrens konfektionsfabrik. På modet år 1913 var också lackskor i elegant utförande.

Barnkläder!

För Flickor och Gossar från 1 till 15 år. J. A. Wettergrens välkända fabrikat. Stor sortering hos

Nanny Ohlsson,
Eskilstuna. 3330

WETTERGREN'S
BARNKONFEKTION.

SKOKOMPANIET

ELEGANTA NYHETER I
BEIGE, GRÅTT, BRUNT OCH LACK
FÖR DAMER

Goës 1913

RIKST 767 HRIESENSGATAN 7 RIKST 767
" 782 DROTNINGGATAN 14 " 782

Och nog kan det konstateras att en hel del hänt med sommarmodet under det sekel som passerat. Genom tidningsmaterial bevarat i arkiv och på bibliotek, är modets svängningar bara en av många företeelser som vi nu i efterhand har möjlighet att se tillbaka på och forska vidare kring. Kontakta oss gärna om du vill veta mer.

Artikel publicerad i Sörmlandsbygden den 1 augusti 2013.